

3 เมืองต้นแบบTOD

ก การเติบโตของเศรษฐกิจแม้ว่าจะหยุดชะงักไปส่วนหนึ่งก็มาจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 แต่ก็เชื่อว่าการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการเติบโตในอนาคตก็เชื่อว่าจะต้องหยุดชะงักตามไปด้วย ดังนั้นที่ผ่านมาภาครัฐได้พยายามที่จะส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้นในด้านโครงสร้างพื้นฐานก็ต้องเตรียมพร้อมกับการลงทุนดังกล่าว โดยเฉพาะในด้านโลจิสติกส์ ที่รัฐบาลได้เร่งเดินหน้าพัฒนาทั้งน้ำ บก อากาศ และราง

อย่างเช่นการพัฒนาและขับเคลื่อนรถไฟความเร็วสูง และรถไฟทางคู่ เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายกระจายความเจริญลงสู่จังหวัดภูมิภาคนั้น นอกจากจะช่วยอำนวยความสะดวกในการส่งสินค้าอำนวยความสะดวกต่อการเดินทาง แต่การลงทุนระบบรางให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจโดยแท้ จะต้องมีการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน (Transit-Oriented Development หรือ TOD) เพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น ลดความแออัดจากการเดินทาง เข้ามาทำงานในเมืองหลวง

เพราะถ้าไม่มีการพัฒนา TOD จะก่อให้เกิดปัญหาการขยายตัวของเมืองอย่างกระจุกกระจาย เนื่องจากขาดการวางแผนพัฒนาเมืองที่ดี การใช้ประโยชน์พื้นที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ แต่หากมีการพัฒนาพื้นที่ตามหลักการ TOD จะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเต็มศักยภาพ มีประสิทธิภาพ และมีความหลากหลาย มีระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่ชุมชนเดิมและชุมชนใหม่ มีโครงข่ายพื้นที่สีเขียวทางเท้า และทางจักรยานเชื่อมโยงพื้นที่สาธารณะ เป็นต้น

ดังนั้น สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) มีแนวคิดศึกษาพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน หรือ TOD ทั่วประเทศไทย 173 แห่ง เพื่อให้ประชาชนเดินทางสะดวก มีรายได้จากการพัฒนาพื้นที่ โดยจะเริ่มดำเนินกับเมืองต้นแบบ 3 จังหวัด คือ อโยธยา ชลบุรี และขอนแก่น

ใช้งบประมาณ 400 ล้านบาท ซึ่งเป็นงบประมาณผูกพัน 2 ปี ตั้งแต่ปี 2561

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมานั้น สนข.ได้ลงพื้นที่จัดการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลโครงการและการมีส่วนร่วมของประชาชน และการสัมมนาผู้ลงทุน เพื่อสรุปผลการศึกษาในพื้นที่ 3 เมืองต้นแบบ โดยแนวคิดการพัฒนาพื้นที่แต่ละจังหวัดจะแบ่งจำนวนโครงการพัฒนาแตกต่างกัน อย่าง สถานีรถไฟขอนแก่น, มาที่สถานีรถไฟอยุธยา

และ สถานีรถไฟพญา ซึ่งสถานีรถไฟพญาพยานั้น จะเน้นเป็นพิเศษ เพื่อเปิดศักยภาพของพื้นที่ที่มีสถานีรถไฟทางคู่และสถานีรถไฟความเร็วสูงเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เนื่องจากจังหวัดชลบุรีถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพและความพร้อมในการเป็น “เมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของภูมิภาค” เนื่องจากพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีเป้าหมายพัฒนาเมืองให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ ที่สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รวมถึงเป็นที่อยู่อาศัยที่กระจายความเจริญสู่เมืองหลักในภูมิภาค และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ด้วยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นสถานีที่ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทน TOD ศูนย์ภูมิภาค จะมีบทบาทและความสำคัญในการพัฒนาสถานีรถไฟความเร็วสูง (HSR) โดยเป็นสถานีกลางเมืองหลักระดับภูมิภาค

ทั้งนี้ ทาง สนข.เห็นว่า แนวคิดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟพญา มุ่งส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมต่อระหว่างสถานีรถไฟความเร็วสูง เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่ “ศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่ของพญา” ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินผสมผสานและสร้างสรรค์กิจกรรมภายในเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ ผสานความเป็นเมืองระดับโลกกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และเอื้อต่อการขยายตัวของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ชีวิตในเมืองอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน”

อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้นก็ต้องมาจับตาดูกันว่า ภายหลังจากที่ สนข.ได้จัดการสัมมนาสรุปผลการศึกษาในพื้นที่ 3 เมืองต้นแบบรายจังหวัดเรียบร้อยแล้ว โครงการจะมีการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลโครงการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและการสัมมนาผู้ลงทุน (Market Sounding) สัมมนาสรุปผลโครงการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดเป็นครั้งสุดท้ายในวันที่ 25 กันยายน 2563 นี้ จะมีผลออกมาอย่างไร.